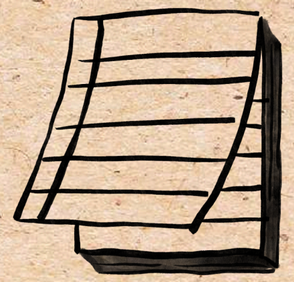
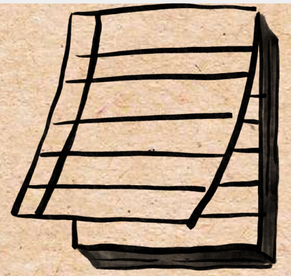
Аналіз даних

Використання та поширення даних

Таблиця порівняння понять «дані» та «інформація» Джерело: [3].

Основа для порівняння	Дані	Інформація
Значення	Дані означають необроблені факти, зібрані про когось або щось, що є оголеними та випадковими.	Факти, що стосуються певної події чи теми, які уточнюються в процесі обробки, називаються інформацією.
Що це?	Це лише текст і цифри.	Це уточнені дані.
На основі	Записи та спостереження	Аналіз
Форма	Неорганізований	Організовано
Корисно	Може бути чи не бути корисним.	Завжди
Конкретні	Немає	Так
Залежність	Не залежить від інформації.	Без даних інформація не може бути оброблена.

1

Дані - «сукупність фактів та деталей, зокрема тексту, цифр, малюнків, тверджень щодо спостережень, символів, опису речей, подій чи сутностей, зібраних із метою зробити висновки; це необроблені факти, які слід опрацювати (напр. фахівцям різних організацій, урядових відомств, установ, неурядових установ тощо) для отримання інформації. Відповідно, дані розрізняють первинні (якісні та кількісні) та вторинні (внутрішні та зовнішні)»

2

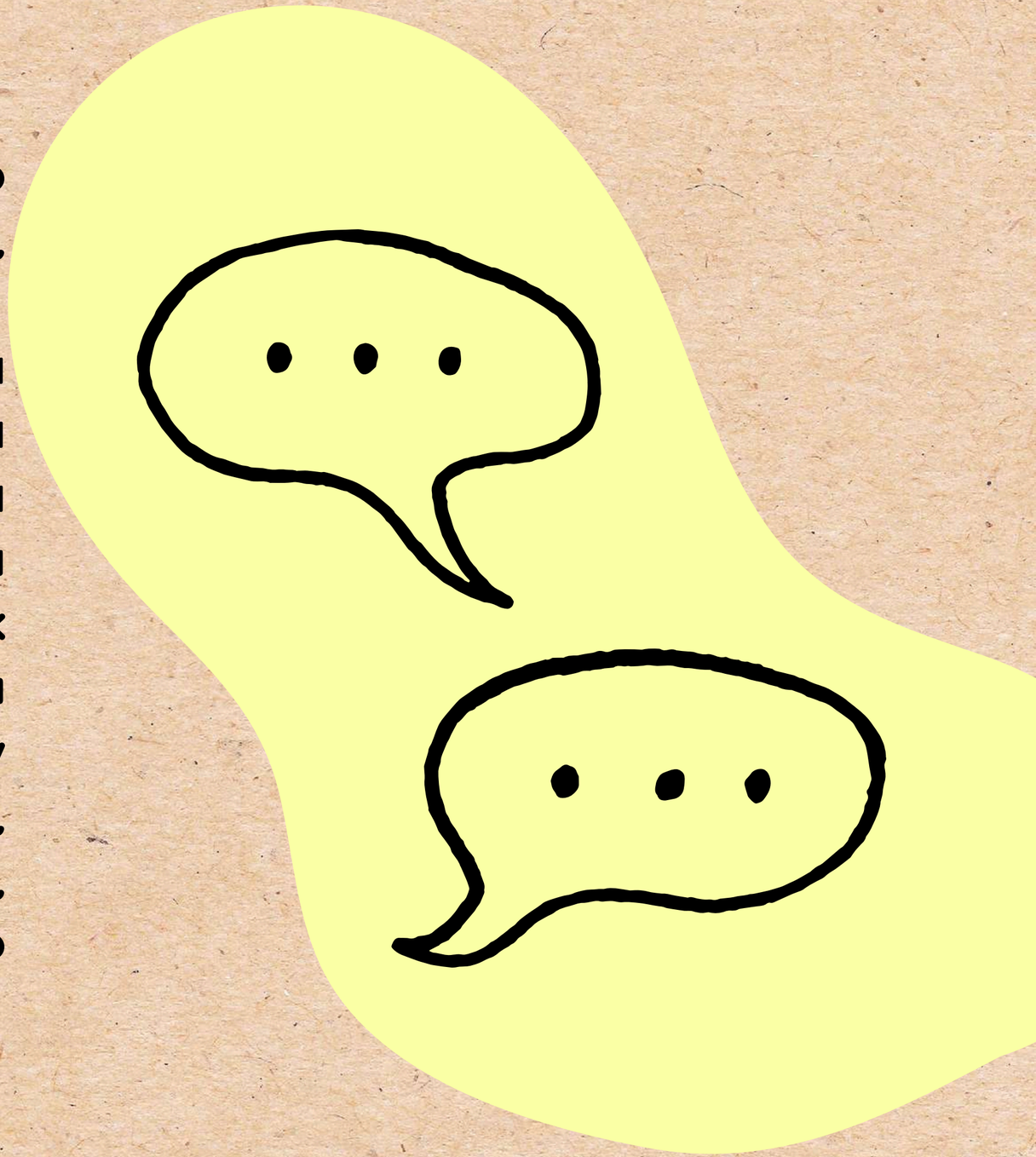

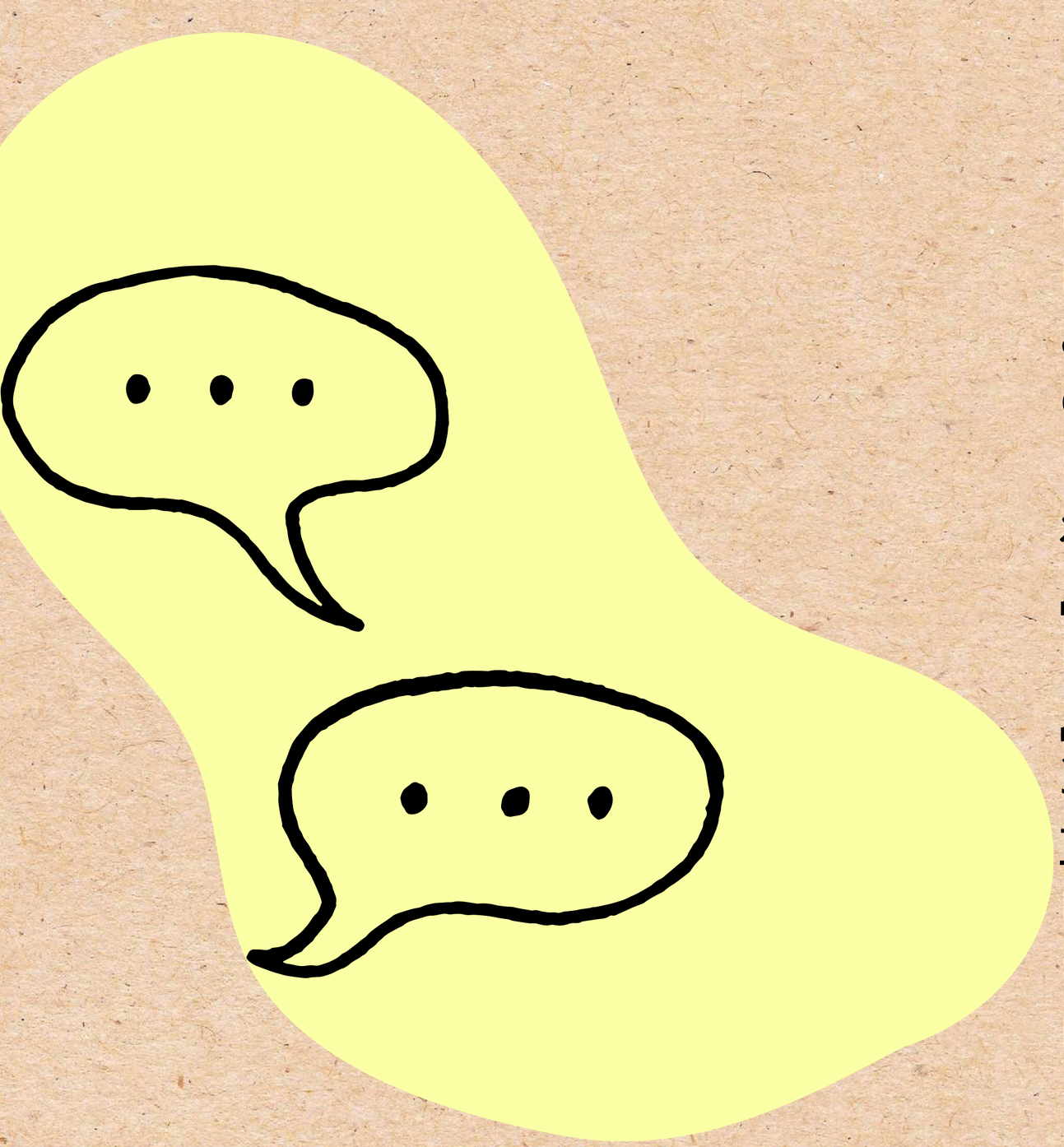

Інформація по суті, є тією формою даних, яка обробляється, організовується, є специфічною та структурованою, що представлена в певному дискурсі, позбавлена зайвих деталей, викристалізована в тому обсязі, що потрібно для дослідника. Так, наприклад, дані часто опрацьовують шляхом складання таблиць, діаграм та інших подібних операцій, що покращують їх пояснення та інтерпретацію.

Відкриті дані – дані, які можна вільно використовувати, повторно використовувати, поширювати будь-ким і будь-де, поєднувати.

Публічна інформація – відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом (ЗУ «Про доступ до публічної інформації», 2011).

Публічна інформація у форматі відкритих даних – це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами (машиночитний формат – xls, csv, json. xml тощо), вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання (зміни до ЗУ «Про доступ до публічної інформації» від 09.04.2015). За правом доступу закон визначає два типи інформації: відкрита інформація та інформація з обмеженим доступом (конфіденційна, таємна, службова інформація).

Не може бути обмежено доступ до інформації про такі позиції

- розпорядження бюджетними коштами;
- володіння, користування чи розпорядження державним,
- комунальним майном;
- не належать до інформації з обмеженим доступом відомості, зазначені у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданій відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».

Крім декларацій, Закон України «Про запобігання корупції» також встановлює, що не може обмежуватись доступ до інформації про:

- розміри, види благодійної та іншої допомоги, що надається фізичним та юридичним особам чи одержується від них особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, або державними органами, органами місцевого самоврядування;
- розміри, види оплати праці, матеріальної допомоги та будь-яких інших виплат з бюджету особам, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також одержані цими особами за правочинами, які підлягають обов'язковій державній реєстрації;
- подарунки, які регулюються Законом України «Про запобігання корупції».

До інформації з обмеженим доступом не можуть бути віднесені відомості:

1) про стан довкілля, якість харчових продуктів і предметів побуту;
2) про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні ситуації, що сталися або можуть статися і загрожують безпеці людей;
3) про стан здоров'я населення, його життєвий рівень, включно з харчуванням, одягом, житлом, медичним обслуговуванням та соціальним забезпеченням, а також про соціально-демографічні показники, стан правопорядку, освіти і культури населення;
4) про факти порушення прав і свобод людини, включно з інформацією, що міститься в архівних документах колишніх радянських органів державної безпеки, пов'язаних з політичними репресіями, Голодомором 1932–1933 років в Україні та іншими злочинами, вчиненими представниками комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів;
5) про незаконні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб. Щодо діяльності державних та комунальних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких понад 50 відсотків акцій (часток) належать державі або територіальній громаді, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарському товариству, частка держави або територіальної громади в якому становить 100 відсотків, що підлягають обов'язковому оприлюдненню відповідно до закону;

Де оприлюднюють відкриті дані?

Єдиний державний портал відкритих даних: https://data.gov.ua/
Відкриті дані Верховної Ради України: https://data.rada.gov.ua/open
Єдиний вебпортал використання публічних коштів: https://spending.gov.ua/new/
Відкриті дані Prozorro: https://prozorro.gov.ua/openprocurement
Єдиний державний реєстр декларацій: https://nazk.gov.ua/uk/
Європейський портал відкритих даних: https://data.europa.eu/en

Texty.org.

Texty.org.ua — незалежне видання, засноване Анатолієм Бондаренком та Романом Кульчинським у 2010 році, яке створює проєкти з журналістики даних та працює в традиційних журналістських жанрах: від розлогих репортажів до коротких повідомлень, має український погляд на світ, намагається максимально вивчити проблему, про яку пише, і показати, що відбувається насправді, а не просто публікує різні точки зору

Рубрики: Відкриті дані, Журналістика даних.

За словами А. Бондренка, окрім texty.org «візуалізації на теми дня вже декілька років робить “Українська правда”, пробують себе у цьому напрямі, “Liga.net” і “KyivPost”. Цікаво, що є сильні проекти журналістики даних у низці недержавних громадських організацій: Чесно, Опори, львівської cifragroup, infolight.org.ua. Є приклади й у сусідніх країнах: особисто знаємо колег з Чехії, Польщі. Як не дивно, поки що Україна в цьому напрямі попереду»

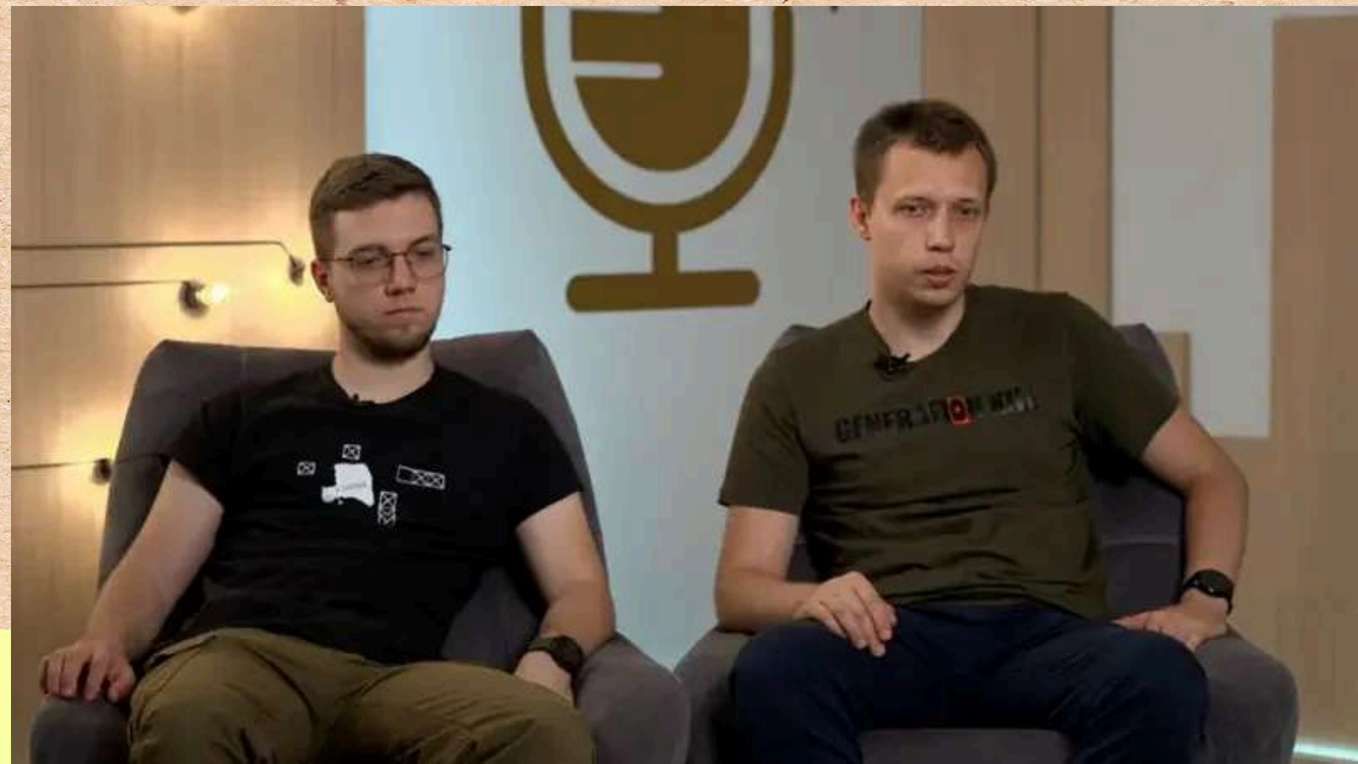
DeepStateMAP | Мапа війни в Україні

під керівництвом двох молодих киян Романа Погорілого та Руслана Мікули

BBC: звідки ви берете свою інформацію?

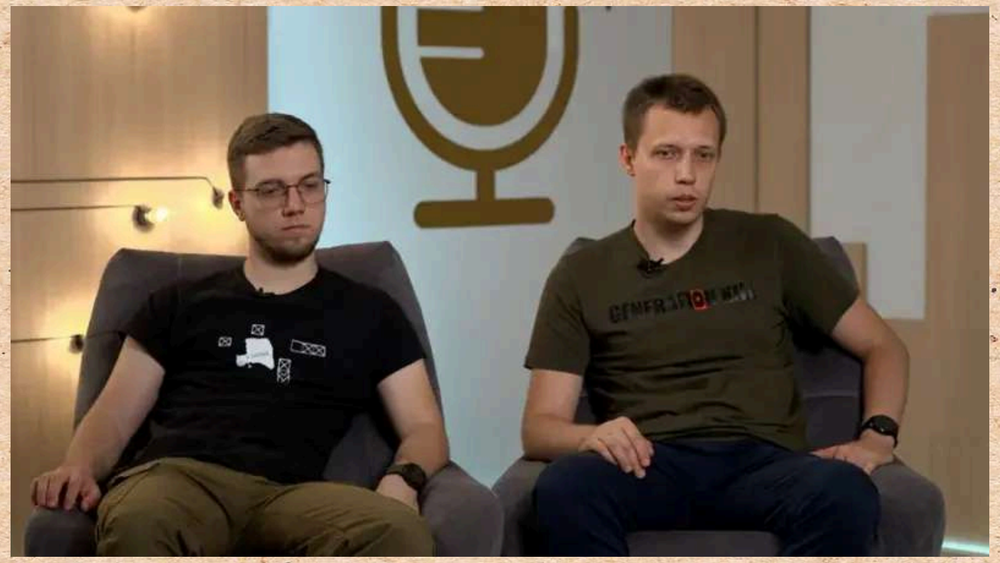
Руслан: У нас загалом дуже багато зв'язків із військовими, на будь-яких ділянках практично, і у нас є можливість перевірити, що відбувається там чи в іншому місці.

DeepStateMap.Live – інтерактивна онлайн-мапа розвідувальних даних із відкритих джерел перебігу воєнних дій російської та української армій під час російського вторгнення в Україну.

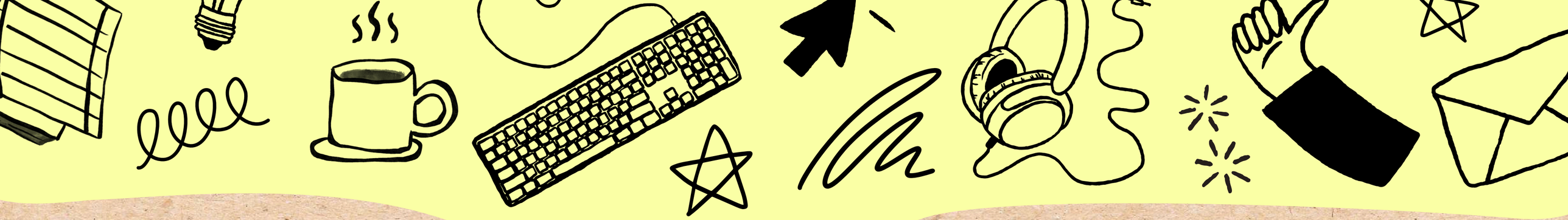
DeepStateMAP | інтерактивна карта бойових дій

під керівництвом двох молодих киян Романа Погорілого та Руслана Мікули

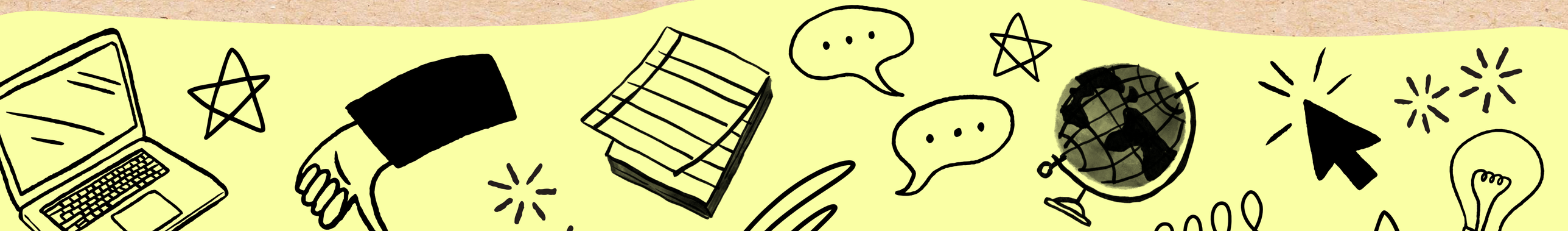

BBC: Які ваші методи збору інформації? Це лише дані «з землі», з вуст військовослужбовців, чи, наприклад, супутникові знімки з ексклюзивним доступом лише для вас або для Міноборони, яке вам їх передає?

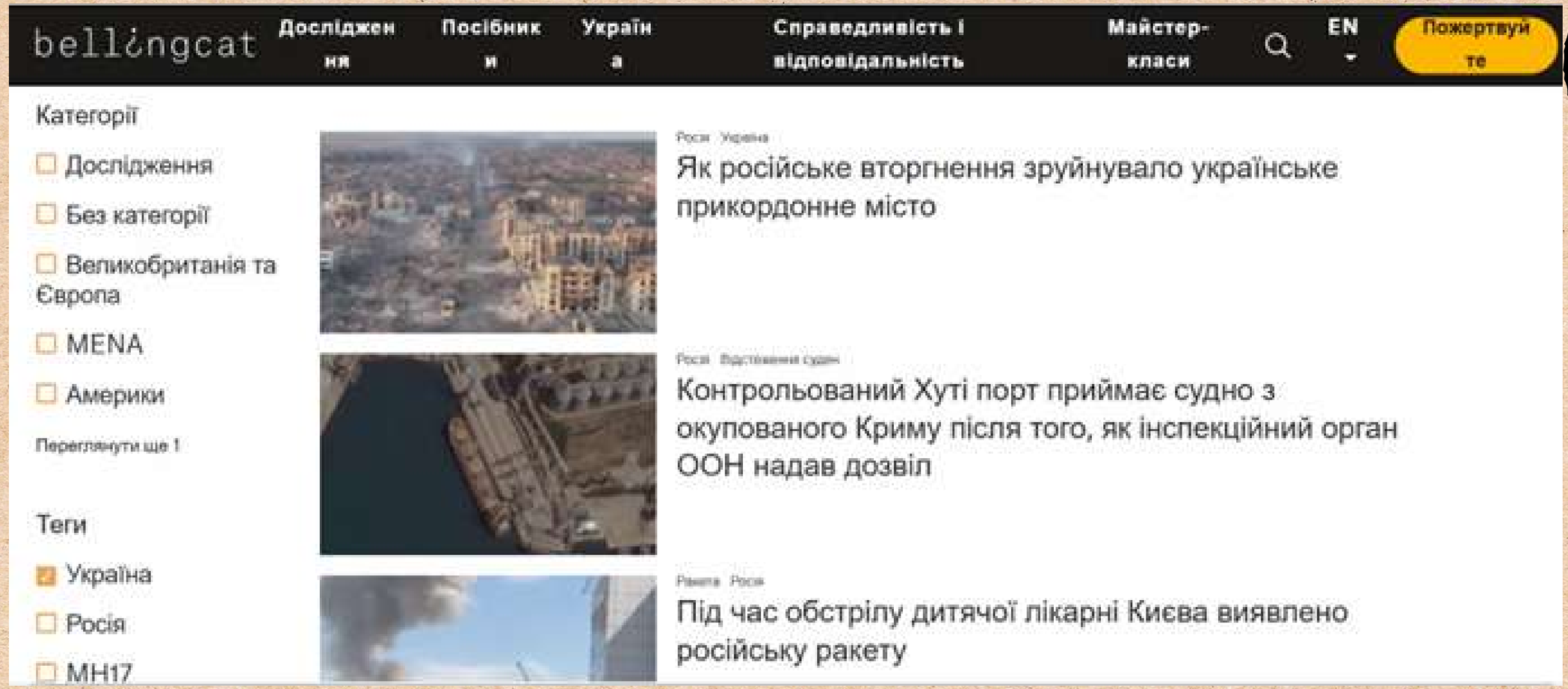
Роман: Знову ж таки, це OSINT, це публічна інформація, це одне з тих джерел. Міноборони — це не те, не та співпраця, про яку ви думаєте, і всі інші думають. Якщо ми говоримо про супутники, це вже просто OSINT-геолокування, яким ми займаємося і, відповідно, співставляємо інформацію, яка потім виходить в аналітику. З Міноборони не варто це пов’язувати.

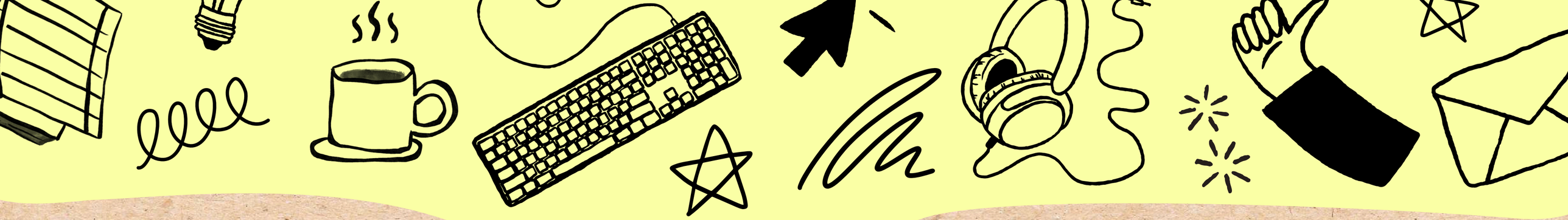
OSINT — це абревіатура від Open Source Intelligence, що означає розвідка на основі відкритих джерел, тобто законне збирання інформації про фізичну особу або організацію з загальнодоступних публічних ресурсів. Це метод збору та аналізу інформації з загальнодоступних джерел, таких як вебсайти, соціальні мережі, новинні статті, фото, відео та інші.
OSINT використовується в різних сферах, включаючи розвідку, кібербезпеку, журналістику та бізнес. У кібербезпеці OSINT використовується для виявлення кіберзагроз, таких як фішингові атаки, розвідка і зломи.

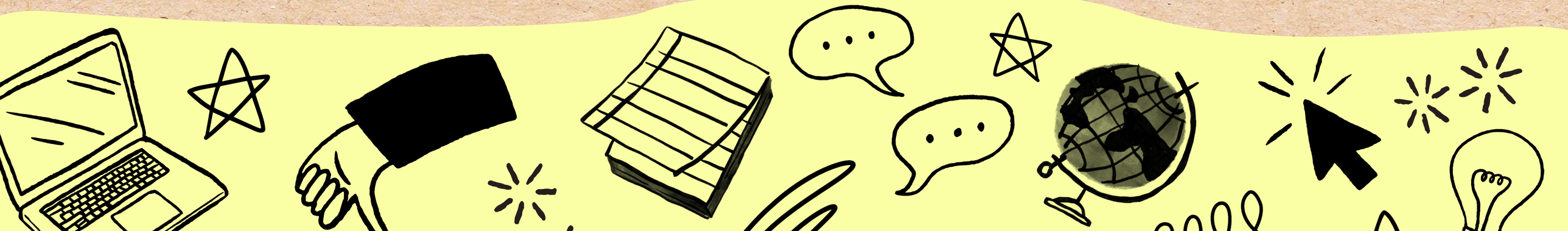
міжнародна група незалежних журналістів Bellingcat, яка також користується методологією OSINT

https://www.bellingcat.com/category/news/?fwp_tags=ukraine

Круті платформи даних

Аґенція Molfar, що спеціалізується на розвідці з відкритих джерел – OSINT. На каналі розповідаємо як робити OSINT-розслідування українською мовою. Показуємо реальні кейси з практики та публікуємо наші ресерчі. Наприклад, як знайти номер телефонів користувачів за їхнім ПІБ, ідентифікувати місцевість з фото чи відео, аналізувати соцмережі (навіть закриті профілі), який софт та алгоритми використовувати.

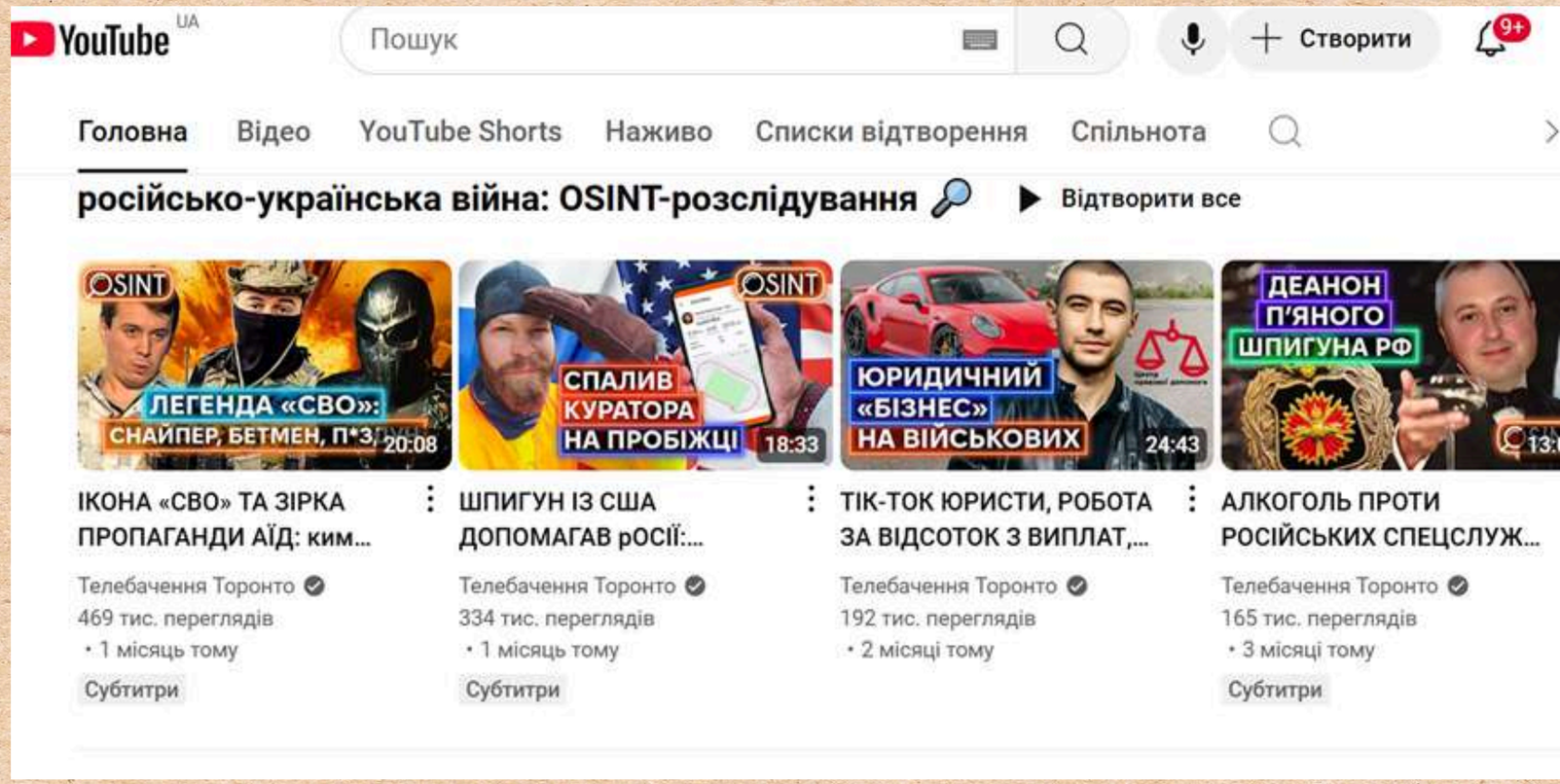
Molfar

Ukrainian OSINT-agency. Military investigations, fact-checks, information search and analytics.

YouTube

Телебачення Торонто - незалежна транснаціональна мультимедійна корпорація

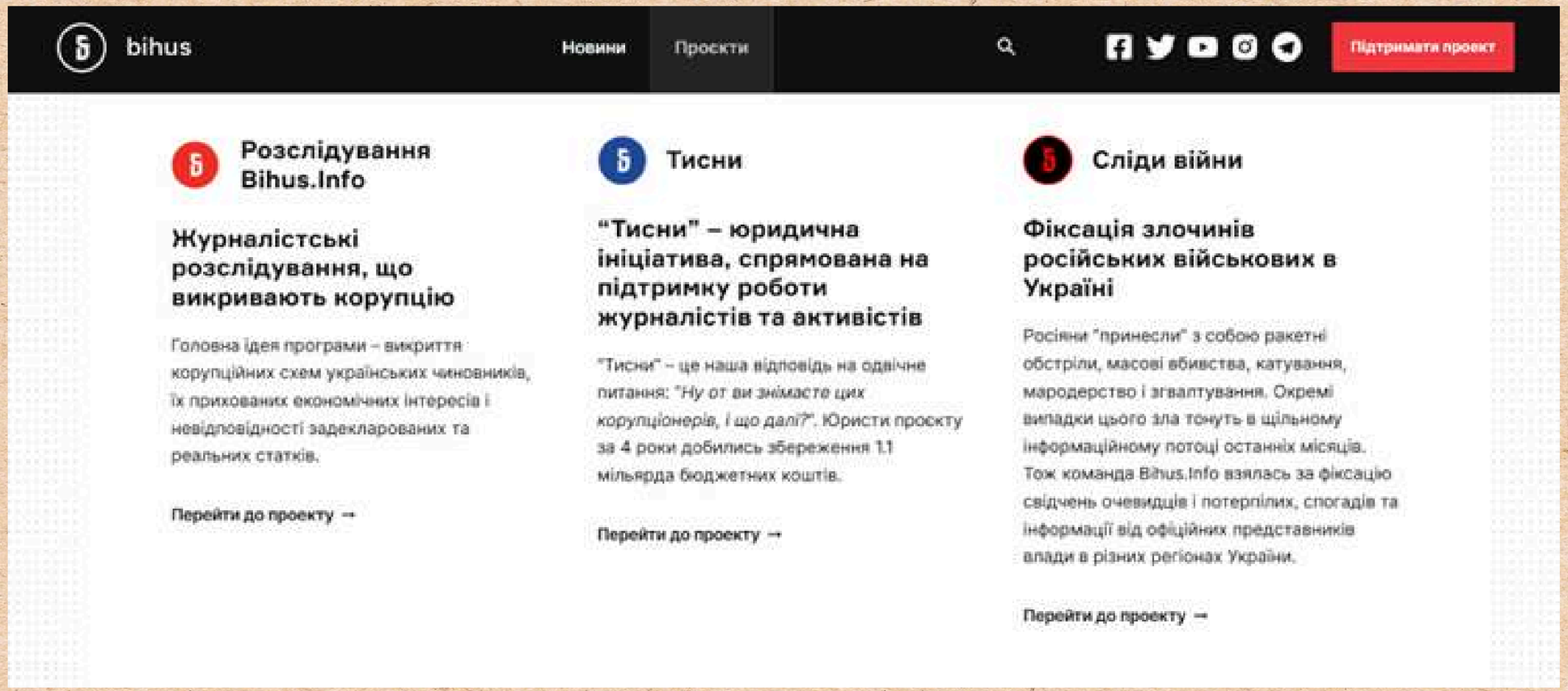
Телебачення Торонто

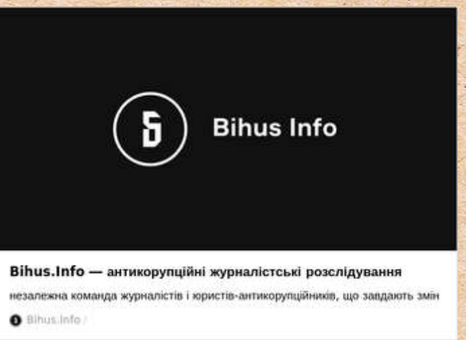
Телебачення Торонто – незалежна транснаціональна мультимедійна корпорація Наш Телеграм з оперативними новинами: t.me/torontotv

YouTube

Bihus.Info

команда журналістів, юристів, айтішників і активістів, що завдають змін

SODA

Перше медіа твого міста, яке не просто інформує про проблеми, але і шукає їхні рішення.

Чому SODA

Бо це речовина, яка має дуже різноманітний спектр дії. Головне, вона є в кожного вдома, а основна її функція – очищення. Так само і ми своїми журналістськими матеріалами прагнемо очищувати темні плями поінформованості суспільства.

Яка наша місія

Пошук вирішення проблем Запоріжжя та області. Ми не просто інформуємо, ми медіа про зміни, медіа, що глибоко аналізує проблеми, шукає шляхи рішення цих проблем та ділиться з запоріжцями, які готові діяти.

Ми медіа для тих, хто спраглий до змін. Для тих, хто готовий взяти вудочку до рук і виловити свою рибку. Для тих, хто вже втомився від того, що Запоріжжю пороблено.

Ми не про проблеми, ми про рішення.

краудсорсинг

Серед способів отриманням даних активізувався краудсорсинг – тобто збирання даних серед аудиторії за допомогою, наприклад, гугл-форм, ботів, інших форм опитувань. «Зазвичай журналістам радять сприймати такі дані як підказку, а не основне джерело, адже не можливо перевірити точність цих даних, та й вибірка не є повною. Однак під час повномасштабної агресії росії ця форма збору даних набула нового значення у формі взаємодії між урядовими структурами та громадянами. Йдеться про різноманітні чат-боти. Перш за все, ті, які збирають дані у громадян"

Боти

@stop_russian_war_bot – офіційний бот, за допомогою якого можна повідомляти про переміщення диверсантів, військ і ворожої техніки. Ця інформація передається у відповідні штаби реагування.

@ukraine_avanger_bot – бот Кіберполіції для повідомлень про виявлені мітки, які залишають окупанти та пересування російської армії.

@dytyna_ne_sama_bot – бот для допомоги дітям. Сюди можна вносити дані про дітей, яких побачили без дорослих, або про загублених дітей.

@RuAssetsBot – бот для збирання даних про російські активи в Україні або за кордоном.

@rusrocketfly_bot – бот для фіксації підозрілих об’єктів у повітрі.

@SaveEconomyBot – бот для фіксації необґрунтованих спекуляцій на цінах та інших економічних злочинів

@Traitor_Search_bot – бот від СБУ для виявлення зрадників та мародерів (@stop_marauder_ua_bot).

єВорог – бот від Міністерства цифрової трансформації для фіксації воєнних злочинів.

Також є боти, які не лише збирають дані, а власне побудовані на основі відкритих даних, постійно оновлюють цю інформацію та доносять її до користувачів:

@cancel_pushkin_bot – бот, який розповідає що не так з конкретним російським культурним діячем у контексті ставлення до України та її культури..

@BoycottRussiaBot – бот для перевірки товарів на предмет взаємозв’язків із російським ринком.

Далі буде

